

Április 1-én megnyílik a Szeged kölcsönkönyvtára.

Beiratkozni lehet egész nap Dugonics-tér 11 alatt. Telefon 306. Havidíj 15,000 K. Tisztviselőknek, munkásoknak 12,000 K.

Tornádó és tűzvész Amerikában és Japánban

Husz várost söpört el a föld színéről a vihar.

London, március 19. A véletlen tragikus összejárása folytán a tegnapi napon világ-szerte súlyos katasztrófák oltak. Tokióban tegnap délután három külvárosban egyidejűleg szörnyű tűzvész pusztított. A nagy szélben az eredetileg kis tűz gyorsan terjedt s mire a tűz tovafejedésének megakadályozására a közel fekvő házakat sietve lebontották, már 3000 ház esett a lángok martaléka alá, aminek következtében 20.000 ember maradt hajlék nélkül.

Newyork, március 19. Illionis, Kentucky és Missouri államokban szörnyű tornádó pusztított. Murphysboróban sok száz ember meghalt. Decoto, Tompsonville és Parish városok teljesen elpusztultak. Növelte a bajt, hogy a tornádó következtében nagy tűzek támadtak s amit a szélvész megkímél, azt megsemmisítették a lángok. A halottak és sebesültek számát hozzávetőleg másfélszerre becsülik. Husznál több kisebb falut és községet pusztított el a tornádó és a tűzvész. A késő este beérkezett jelentések szerint az áldozatok száma halottakban és sebesültekben legalább 3000.

Minthogy a telefon- és távir-vezetékek el-

pusztultak, igen nehéz a forgószél okozta károkról tökéletes képet nyerni. Az áldozatok száma óráról-óra növekszik. Ma reggel egy óraker (amerikai idő) feladott jelentés szerint a halottak száma 958, a sebesülteké 2674. A halottak között igen sok a tanuló és a tanító. Az anyagi kár szinte felbecsülhetetlen. Legnagyobb részt templomok és iskolák pusztultak el, azután számos lakóház és mezőgazdasági épület. Lest Frankfortban egymagában 700 ember pusztult el. Murphysboro teljesen lángokban áll. A víz-vezeték teljesen elpusztult, a lakók százaik örülten szaladgálnak az utcákon, közülük igen sokan csak lepedőbe burkolják magukat. Azokban a városokban, ahol a villanytelep elpusztult, világító tüzeket gyújtottak és autómobil-lámpákat gyújtottak arra a célra, hogy menőknek világítsanak. A vasutak különvonatokat indítottak, hogy a betegeket olyan városokba szállítsák, ahol kórházak vannak. A tornádó egyes helyeken teljes épületeket kiemelt helyükről. Decotóban egy gabonaraklárt a forgószél teljes épségben 40 méterrel távolabb helyre, az utca közepére dobott.

A szegedi paprikaérdekeltségek tiltakozása a spanyol paprika behozatala ellen.

Szeged, március 19. (Saját tudósítónktól.) A háború befejezése óta a szegedi paprikatermelők, feldolgozók és kereskedők élethálójára szülő harcot vívnak a szegedi paprika megmentéseért, különösen a paprikának nevezett spanyol ételszínesítő ellen, amely olyan távol áll a paprikától, mint például a lapu'evél a dohánytól. A mindenkori magyar kormányok nemzetgazdasági szempontból eddig támogatták is a szegedi paprikaérdekeltségek gazdasági harcát, mindent elkövettek, hogy a spanyol paprikát, amely a háborús blokádnál védelme alatt nagyon háttérbe szorította a világpiacokon a magyar paprikát, kiszorítsák valahogy elfoglalt pozíciójából és visszaállítsák a magyar paprika régi uralmát. Most azután furcsa hír pátant ki, amely joggal keltett rémületeket a szegedi paprikaérdekeltségek körében.

Hir szerint a földművelésügyi minisztériumban most folynak a tárgyalások Spanyolország meghatalmazottaival a rekompenzációs szerződések megkötése körül. A tárgyalások során a spanyolok azt kérték, hogy Magyarország olyan arányban mérsékelje a spanyol paprikára hivatott behozatali vámt, hogy a spanyolok tetszés szerinti tömegekben importálhassák a spanyol paprikát Magyarországra. Rekompenzációként Spanyolország hasonló mértékben leszállítja a magyar gép és motorárak beviteli vámját.

A szegedi paprikaérdekeltségek képviselői csütörtökön este a Lloyd-Társulat gyűléstermében rögzített értekezletet tartottak, amelyen rendkívül elkeseredetten tiltakoztak a magyar paprika ellen készülő spanyol paprikainváziónak lehetséges tétele ellen. Az érdekeltségek elhatározták, hogy dr. Barcza Ernő miniszteri tanácsoshoz, a földművelésügyi minisztérium paprikaszakosztályának vezetőjéhez a következő táviratot küldik:

„Tudomásunkra jutott, hogy Spanyolországgal rekompenzációs tárgyalások folynak, amelyek során Spanyolország a paprikavámok mérséklését kéri. Tisztelettel kérjük a vámmérséklés gondolatát elejteni, mert paprikában ugyanis túltelermelésünk van, legfőbb gondunk a raktdarabon lévő 200 vagon paprikát külföldön elhelyezni. A vámmérséklés a magyar paprika termelését lehetetlenné tenné.”

A szegedi paprikások még a délelőtti órákban érintkezésbe léptek a polgármesterrel és közölték vele a komoly veszedelem hírért, amely 10—15.000 szegedi család egzisztenciáját fenyegeti végromlással. A polgármester kijelentette, hogy a város hatósága feltrátilag tiltakozik a kormánytól a spanyol paprika behozatalának lehetővé tétele, illetve a behozatali vám mérséklése ellen.

Elítélték azt az orvostanhallgatót, aki súlyosan megrágalmazta a szegedi rendőrséget. Másfélmillióra ítélték Varga Zsigmondot, aki az R. U. R. tüntetéssel kapcsolatban pártoskodással vádolta a rendőrséget.

Szeged, március 19. (Saját tudósítónktól.) Szorongásig megtelt csütörtökön délelőtt a szegedi törvényszék második emeleti tárgyalóterme tányérsapkás fiatalemberekkel, akik szinte testileg vonultak fel arra a tárgyalásra, amelyen Varga Zsigmond egyetemi hallgatót tilt a vádlottak padján, aki még egy évvel ezelőtt a R. U. R. tüntetéssel kapcsolatban súlyosan megrágalmazta a szegedi rendőrséget. Mint még emlékeztetés ugyanis, az elmúlt év áprilisában a szegedi színházban színre került Karl Capek R. U. R. című európai sikert megért szindarabja. A darab előadása alkalmával egy csapat félrevezetett tányérsapkás fiatalok tüntetést rendezett a színházban, a fiatalok doboltak, kiabáltak, bűzbombákat dobáltak, mire a tüntetőket a rendőrség kivezette a nézőtérrel. A tüntetés azonban ezzel még nem ért véget, hanem a tömeg továbbra is együtt maradt a színház előtt. Amikor már az előadás a végéhez közeledett, a tömeg fenyegetőbben lépett fel és ekkor a rendőrök erővel léptek, majd később

karddal oszlatták széjjel az ismét gyülekezni akaró tányérsapkásokat.

A tüntetés után cikk jelent meg a szegedi kurzuslapban, amelyben Varga Zsigmond orvostanhallgató pártossággal rágalmozta meg a szegedi rendőrséget; mondván, hogy a rendőrség sohasem olyan buzgó a karddal, mint amikor az egyetemi ifjúságról van szó. A rágalmozó cikk miatt felhatalmazásra üldözendő rágalmozás vétsége miatt indult meg az eljárás Varga ellen. Ebben az ügyben a szegedi törvényszék Pókay-tanácsa négy héttel ezelőtt tartotta meg az első főtárgyalást.

Ezen a tárgyaláson Varga kijelentette, hogy a cikket az egész tányérsapkás ifjúság megbízásából írta és nem a szegedi, hanem az egész magyar rendőrség pártosságról akart írni. A bíróság elrendelte a valóság bizonyítását, amelynek során néhány egyetemi hallgató kihallgatását, valamint néhány újság feloiasását kérték, amellyel azt akarták igazolni, hogy a munkássággal szemben nem olyan erővel a

magyar rendőrség.

A főtárgyalást azután most csütörtökön folytatták. Elsőnek dr. Balázs Sándor ügyész szólt fel, aki ellenbizonyítást ajánlott fel, amelyet el kell rendelni, hiszen a rendőrség intaktáságáról van szó. Bizonyítani kívánja, hogy a rendőrség minden esetben teljesen érdektelenül és pártatlanul járt el.

Az ügyész azután elmondotta a R. U. R.-rel kapcsolatos eseményeket. Az előadás napján egy küldöttség kereste fel dr. Bottka Sándort. Előadták, hogy tüntetni akarnak az előadás ellen. Erre Bottka kijelentette, hogy a rendkeretein belül, ennek nincs akadálya, azonban mielőtt valami rendezettség történik, a rendőrség megteszi kötelességét. Ezt tudomásul vették és ekkor határozták el, hogy egy plakátot helyeznek el a színház előtt, a következő szöveggel: „Becsületes magyar ember nem nézi meg Capek cseh író darabját!”

Délután azonban a tányérsapkások a figyelmeztetés ellenére is tovább készülődtek a tüntetésre. Bűzbombákat, sípokot vettek. A rendőrség bizalmas úton értesült, hogy nagyobbarányú tüntetés készül és ezért nagyobb rendőri készenléet vezényeltek ki a színházhoz.

Ez nem is volt alapítan — folytatta Balázs ügyész —, mivel csendes tüntetés helyett nagyobbarányú rendezettség történt. Az ügyész ezután elmondta az ismeretes eseményeket. A rendőrök csak akkor oszlatták széjjel a tömeget, amikor már az előadás a végéhez közeledett és attól lehetett tartani, hogy a közönség kitódulásakor a színház előtt álló tányérsapkások megtámadják a békés polgárokat. A kardot is csak akkor használták, amikor a tömeg fenyegető magatartást tanúsított.

Ezután az ügyész bemutatja a deklatív jelentéseit, amely szerint a rendőrség minden tüntetésnél törvényesen járt el. Arra vonatkozólag, hogy a tányérsapkások okot szolgáltatnak a kardhasználatra, kéri kihallgatni Bottka főtanácsost, Thury tanácsost, Véber és Vastagh kapitányokat, Lipkay fogalmazót, Sipos felügyelőt és számos rendőrt. Végül kijelenti meg, hogy az elmúlt tárgyaláson a vádlott már az egész magyar rendőrségre vonatkoztatva állításait, ezért a belügyminiszter erre vonatkozólag is megadta a felhatalmazást.

Dr. Széchenyi István védő ellenzi az ellenbizonyítás elrendelését. A rendőrség másképpen alkalmazza a kardot a szocialistákkal szemben, mert a munkás-tömeg nagy és „a kormányzat balra fordult”. Ellenzi a tanúk kihallgatását, mert azok mind elfoglaltak.

— Vajjon nem Bottka volt az — mondja —, aki széverette a tömeget; vajjon nem ő volt az, aki parancsot adott a rendőröknek; vajjon nem ő volt az, aki ennek az ügynek kapcsán sértve érezte magát. Nekünk nem az volt a szándékunk, hogy speciálisan a szegedi rendőrségre süssünk bélyeget, hanem hogy le-szögezzük bírót illetéltel azt, hogy az egész magyar rendőrség nem jár el pártatlanul akkor, amikor a baloldaltól, vagy az egyetemi ifjúságról van szó. Az eljárást meg kell szüntetni, mert a miniszter csak későn adott felhatalmazást és a kerületi főkapitány felhatalmazása nem elegendő, amikor az egész magyar rendőrségről van szó.

Rövid tanácskozás után a bíróság elrendelte az ügyész által kért ellenbizonyítást, mert az nem késett el és hozzájárul az ügy tisztázásához.

Ekkor hirtelen föláll ismét dr. Széchenyi és kéri kihallgatni dr. Vogl József budapesti rendőrkapitányt, — aki a Leirer Lőrinc elleni nyomozást vezette legutóbb. Szerinte ez a rendőrtiszt Szegeden volt a tüntetés alkalmával és a szegedi rendőrség eljárásával szemben megbotránkozását fejezte ki.

A bíróság azonnal kihirdeti határozatát, amely szerint ez az indítvány elhárított, Vogl nem hallgatja ki.

Regdon László joghallgató az első tanu. Széles mederben mondja el a tüntetés eseményeit. Ugy tüntet fel a dolgozó, hogy a rendőrök minden ok nélkül rántottak kardot, sőt egészen a Gizella-térig vették a fiatalembereket.

Pókay elnök megjegyzi ezután, hogy a szin-